

Wypadek i co dalej ?

Mateusz Blicharz

Od 2017 roku nieprzerwanie bierze udział w pokazach lotniczych w Polsce jako osoba funkcyjna - kierownik programu / kierownik lotów / dyrektor pokazów.

Odpowiedzialny za organizację lotniczego komponentu pokazów lotniczych Lotos Gdynia Aerobaltic, pokazów lotniczych w Arabii Saudyjskiej oraz Jordanii. Dzięki przeprowadzonym pokazom lotniczym, współpracował czynnie z pilotami cywilnymi, pilotami wojskowymi, a także wojskowymi grupami pokazowymi z całego świata. Pilot samolotowy, pracujący w branży lotniczej.

Definicja wypadku

Wypadek – zdarzenie związane z eksploatacją statku powietrznego, które w przypadku załogowego statku powietrznego odbywa się od momentu wejścia na pokład statku powietrznego jakiejkolwiek osoby z zamiarem odbycia lotu aż do opuszczenia pokładu przez te osoby lub w przypadku bezzałogowego statku powietrznego, odbywa się od momentu, gdy statek powietrzny jest gotowy do ruchu w celu wykonania lotu aż do czasu jego zatrzymania na koniec lotu i wyłączenia układu napędowego, w którym:

1. Osoba znajdująca się na pokładzie statku powietrznego poniosła śmierć lub odniosła poważne obrażenia w następstwie:

- przebywania na pokładzie statku powietrznego lub
- bezpośredniego kontaktu z jakąkolwiek częścią statku powietrznego, włączając części, które zostały od statku powietrznego odłączone, lub
- bezpośredniego działania podmuchu silnika statku powietrznego,

z wyjątkiem przypadków, kiedy obrażenia są skutkiem przyczyn naturalnych, samookaleczenia lub zostały zadane przez inne osoby, lub kiedy osoba doznała obrażeń, ukrywając się poza obszarami zwykle dostępnymi dla pasażerów lub członków załogi;

2. Statek powietrzny doznaje uszkodzenia lub doszło do zniszczenia jego elementu konstrukcyjnego w stopniu zagrażającym jego wytrzymałości konstrukcyjnej, osiągom lub właściwościom sterowniczym i w normalnych okolicznościach niezbędna byłaby poważna naprawa lub wymiana uszkodzonego elementu, z wyjątkiem niesprawności lub uszkodzeń silnika, w przypadku kiedy uszkodzenie ogranicza się do samego silnika (w tym jego osłon lub akcesoriów), śmigiel, końcówek skrzydeł, anten, sond, lopatek, opon, hamulców, kół, owiewek, paneli, klap podwozia, wycieraczek, poszycia statku powietrznego (takich jak małych wgnieceń lub dziur) lub niewielkich uszkodzeń łopat wirnika nośnego, łopat wirnika ogonowego, podwozia oraz tych spowodowanych przez grad lub zderzenie z ptakiem (w tym dziur w osłonie anteny radiolokatora);

3. Statek powietrzny zaginął lub dostęp do niego jest całkowicie uniemożliwiony.

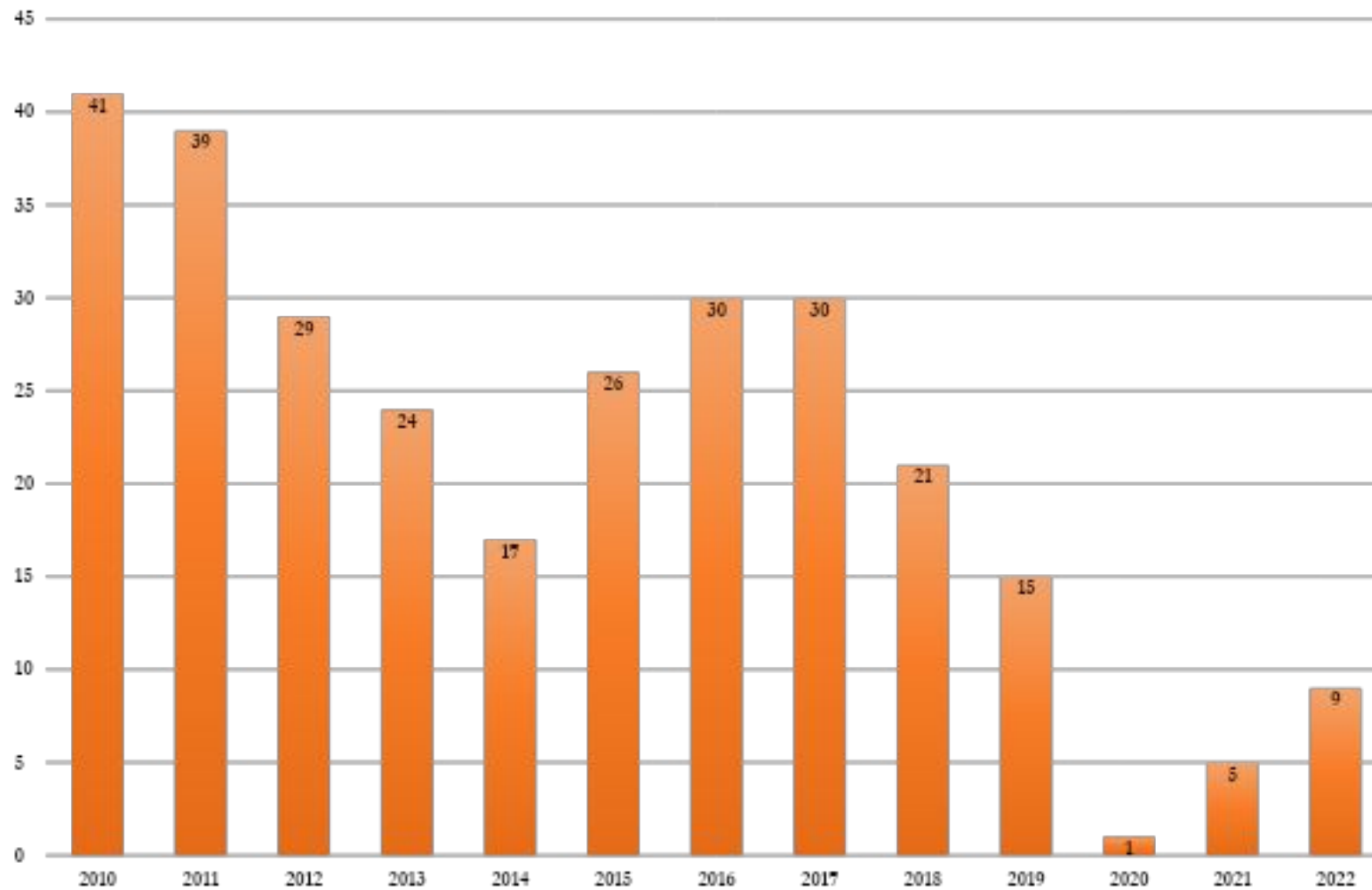
Poważne obrażenie - definicja

Poważne obrażenie – obrażenie doznane przez osobę uczestniczącą w wypadku, który:

- powoduje hospitalizację przez okres dłuższy niż 48 godzin, której początek następuje w ciągu siedmiu dni od dnia zaistnienia obrażenia; lub
- spowodował złamanie jakiejkolwiek kości (wyluczając drobne złamania kości palców u rąk, nóg lub nosa); lub
- obejmuje rany szarpane powodujące silny krwotok lub uszkodzenie nerwów, mięśni lub ścięgien; lub
- obejmuje obrażenia jakiegokolwiek organu wewnętrznego; lub
- obejmuje oparzenia drugiego lub trzeciego stopnia lub jakiegokolwiek oparzenia obejmujące ponad 5% powierzchni ciała; lub
- obejmuje potwierdzone narażenie na działanie zakaźnych substancji lub szkodliwego promieniowania.

Wypadki i incydenty podczas airshow 2010 - 2022

S
T
A
T
Y
S
T
Y
K
A

28 SIERPNIA 2022	RHYL AIRSHOW (UK)
Red Arrows	Hawk T1
Zderzenie z ptakiem w trakcie pokazu	

Źródło: Diego Breuer - Moment of impact over the sea at Rhyll, deeside.com
RAF MOD, raf.mod.uk

5 LISTOPADA 2022	BRAGADO VUELA AIRSHOW (ARGENTYNA)
Aerolineas Argentinas	DHC-1 Chipmunk
Zderzenie z masztem antenowym	

Źródło: foxnews.com (Viral Press)

SEARCH FOR ANSWERS IN AIR SHOW COLLISION

12 LISTOPADA 2022	WINGS OVER DALLAS AIRSHOW (USA)
Formacja statków powietrznych	P-63F i B-17G
Zderzenie w locie	

Źródło: Larry Petterborg via Associated Press

**REPORTED HEARING A LOUD BANG
ED A HOUSE IN NEIGHBOURING VII**

22 MAJA 2022	France Air Force
Formacja statków powietrznych	2 x Dassault Rafale
Zderzenie w powietrzu	

Źródło: Zrzuty ekranu YouTube

14 SIERPNIA 2022	CHEB AIRSHOW (CZECHY)
Samolot	Hurricane MK.IV
Wypadek	

Źródło: video Michal Remža, YouTube

WRZESIEŃ 2022	POLSKA
Samolot	nieznany statek powietrzny
naruszenie	

Źródło: własne

Co się dzieje
po wypadku
na airshow ?

BREAKING NEWS

tvn24.pl

<https://tvn24.pl> › polska › wieza-do-su-27-katapultujci...

Wieża do Su-27: katapultujcie się - TVN24

TVN24, fot. internauta JanuszKatastrofa na **Air Show** w **Radomiu** ... "W związku z tragicznym **wypadkiem** samolotu Su-27 **podczas** pokazów lotniczych w **Radomiu**, ...

onet.pl

<https://wiadomosci.onet.pl> › Kraków

Kraków: wypadek samolotu na pikniku lotniczym - Wiadomości

28 cze 2009 — W chwilę po zakończeniu Małopolskiego Pikniku **Lotniczego** w Krakowie doszło do tragicznego **wypadku**. Samolot Cessna 172 z nieznanymi na razie ...

The Guardian

Shoreham airshow victims were unlawfully killed, coroner r...

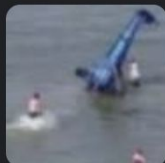
As inquest concludes seven years after incident, coroner says pilot should have abandoned a manoeuvre he was undertaking.

BBC

Plane crashes into sea at air show

A pilot crashes into the sea at an air show, prompting onlookers to wade into the water to help right the plane. Organisers say the pilot suffered only...

AeroTime

Air show disasters: an inevitable risk for entertainment?

On November 12, 2022, six people lost their lives after a mid-air collision during the Wings Over Dallas air show in the US.

polsatnews.pl

<https://www.polsatnews.pl> › Świat

Wypadek podczas Air Show. Samolot spadł do oceanu [WIDEO]

18 kwi 2021 — Do groźnie wyglądającego zdarzenia doszło **podczas** Cocoa Beach **Air Show** na Florydzie. Jeden z samolotów **podczas** pokazu spadł do oceanu, ...

tvp.info

<https://www.tvp.info> › katastrofa-su-27-na-air-show-w...

Katastrofa Su-27 na air show we Lwowie wieszciej - tvp.info

27 lip 2020 — **Podczas** wykonywania ewolucji pilot wojskowego Su-27 nie zdołał opanować maszyny, która uderzyła w stojący na płycie inny samolot i eksplodowała, ...

BBC

Duxford: Vintage aircraft crash caused by 'deflated tyre'

Nine people escaped injury after the De Havilland pitched on landing at the Duxford Airshow in June.

The Mirror

Shoreham Airshow crash victims were unlawfully killed, cor...

The 11 men who died as the result of a horror crash at the Shoreham Airshow were unlawfully killed, a coroner has ruled.

BBC

Red Arrows: Sqd Ldr Gregor Ogston recalls airshow bird st...

A Red Arrows pilot has described the moment his aircraft's cockpit canopy smashed when it was hit by a seagull during a display.

Co się dzieje
po wypadku
na airshow ?

Wypadek nie zatrzymuje
operacji w powietrzu
i na ziemi

Nie wolno zapominać
o operacjach, które trwają

Narasta ruch w sieci telefonii komórkowej

Co do zasady sieć w miejscu imprezy masowej jest obciążona podczas wydarzenia i występują problemy w komunikacji

W momencie zdarzenia lotniczego, sieć najczęściej zostaje na tyle obciążona, że nie jest w stanie obsłużyć takiej ilości abonentów

Łączność

Dobry przepływ informacji stanowi podstawę sukcesu pokazów lotniczych, a ta wymaga profesjonalnej łączności

1. Brak prawidłowej łączności = brak odpowiedniego przepływu informacji = **PROBLEMY**

2. Dobór odpowiednich rozwiązań wymaga dokładnej analizy wydarzenia i miejsca

3. Stabilna łączność w trakcie imprezy poprawia komfort pracy, w trakcie sytuacji **EMERGENCY** jest kluczowa

Sztab kryzysowy

- Gdzie się spotykamy? LOKALIZACJA
- Kto wchodzi w skład sztabu kryzysowego? LISTA OSÓB
- Kiedy się spotykamy? CZAS
- Kto sporządza notatkę ze spotkania? EVENT LOGBOOK
- Podjęcie decyzji co dalej?

Komunikacja kryzysowa

1. Rzecznik prasowy – osoba typu: Believe Like Trust
2. Szybka informacja do mediów – ucięcie spekulacji
3. Komunikowanie tylko sprawdzonych informacji
4. Aktualizowanie komunikatów prasowych
5. Koniecznie komunikowanie podjętych czynności
6. Jeśli będzie prowadzone postępowanie wyjaśniające / śledztwo / badanie, informacja kto będzie podmiotem prowadzącym
7. Monitorowanie informacji pojawiających się w mediach i reagowanie na nie
8. Konferencja na neutralnym tle

Debriefing

Odprawa zespołu komponentu lotniczego powinna nastąpić jak najszybciej po zakończeniu działań i być sformalizowana w postaci notatki.

Szerszy zespół produkujący wydarzenie lotnicze również powinien odbyć odprawę zakończoną notatką wraz z uwagami osób biorących w niej udział.

Critical Incident Stress

- Nie wolno zapomnieć, że **każda** osoba zaangażowana w pokazy lotnicze poddawana jest po wypadku nadmiernemu stresowi
- Towarzyszą temu indywidualne emocjonalne i fizyczne reakcje organizmu

Mateusz Blicharz
blicharz.mateusz@gmail.com
+48 694 391 140

**What have YOU
done for
Flight Safety
TODAY ?**

